

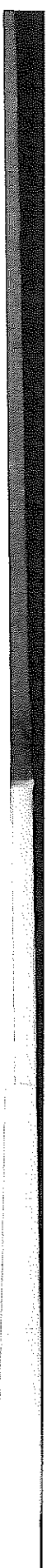
CL/
PŘ

Z frai
Kateř

Máme
anekd
kaštán
celistv
bezpeč
život,
napěcin
náhod
gédhín
znarnu
histor
se při
kaleid
střípk
jiné, k
vychá
vypra
domě
běher
svítár
a vy
(cestz
setká
bratr
odpo
celý
a do
jeho
vyús
z mi
přibi
se v
rodh
mon
ti let
nebo
hutř

příběh

CLAUDE SIMON
Odeon

CLA
PŘI

Z fráz
Kateř

Márne
anekd
kaštan
celistv
bezpeč
život
nejcír
náhod
gédinn
znamt
histor
se při
kaleic
střípk
jiné, j
vychá
vypra
domě
běhe
svítá
a v y
(cest
sedk
brat
odp
celý
a d
jeho
vyú
z n
přil
se i
roč
mo
ti k
nel
hu

PŘELOŽILA
KATEŘINA LUKEŠOVÁ

© 1967 Les Editions de Minuit
7, rue Bernard—Palissy — Paris 6e

ZAPLAVUJE NÁS TO. USPOŘÁDÁME TO.
ROZPADNE SE TO.
USPOŘÁDÁME TO ZNOVU
A SAMI SE ROZPADNEME.
Rilke

jedna se téměř dotýkala domu a v létě když jsem pracoval dlouho do noci sedě před otevřeným oknem viděl jsem ji nebo alespoň konce jejích větviček osvětlené lampou s listy podobnými peříčkům slabě se třepotajícím na pozadí tmy, oválné listky zabarvené elektrickým světlem do neskutečně ostře zeleného odstínu zachytávající se občas jako chmýří jako by se náhle pohybovaly samy od sebe (a vzhledu byl patrný neviditelný tajuplný a jemný šumot který se stále přibližoval a šířil v temné zmrštině větví) jako by se celý strom vzbouzel protahoval oúřasal, pak všechny no utíhalo a ony postupně znovu znehýbněly, ty první větvičky plně osvětlené paprsky žárovky bylo jasné vidět a za nimi vzdálenější na které dopadalo stále méně a méně světla stále méně zřetelné stěží zahlédnutelné pak jen tušené pak úplně neviditelné ačkoliv člověk cítil že tam jsou, nesčetné větve se proplétaly bromadily navazovaly jedna na druhou v hloubi temnoty odkud přicházely slabé šelesty slabé čírikání spících ptáků kteří se ve spánku natírávali chvěli a žalostivě pípali

jako by tu stále pobývaly, tajemné a nařikající, kdesi v rozlehlém zchátralém domě s jeho nyní poloprázdnými místnostmi kde to už nevonělo kolínskou vodou starých návštěvníků ale nezřízeně páchlo plesnivinou jako někde ve sklepech či spíš v hrobově jako by tu neustále zahnívala mrtvota nějakého zvířete nějaké krysy uvězněné pod parketou nebo za trámem a vydávala štíplavý pach odro- lené omáčky smutku a mumifikovaného těla

jako by ty neviditelné záchvěvy ty neviditelné vzdechy to neviditelné šustění naplňující temnotu nebyly zvuky ptáčích křídel a hrdel, ale pláčivé a důrazné protesty jež neustávaly vyluzovat chabé příznaky umlčované časem smrtí ale neporazitelné neporažené bez ustání šeptající, setrvávající na místě s očima široce rozevřenými do tmy, bezhlavně brebentící v kruhu kolem babičky v jediné tónině, která je jim teď povolena, to znamená pod vrstvou ticha občas prolomeného nějakým vzruchem nějakým

dětských očíh nejasně broživé přesto (nebo právě proto) že byly tak ohromně křehké nebo tak směšné jako třeba teta Reixachová, baronka Třešňová, která kdysi vynikala v dostizích a uchovávala si z dob svého mužně odvážného mládí — nebo to možná byl důsledek jejího obrovského jmění — určitou volnost způsobů, odlišující se od chování značně zchudlé babičky a jejich stejně postižených přítelkyní, a jejíž jméno pro mě bylo zdrojem četných asociací, komicky zmalovaná, jak nešikovně líčila zpusťosenou tvář, staré vrásčité rty natřené rtěnkou výsměšně připomínající svěžest slova třešň, která se objevovala také v živých křiklavých barvách (zelený dres, třešňově červené rukávy a čapka) na oblečení žokejů, jež mi maminka a babička ukázaly v Pau, když jsem byl poprvé na dostizích, a při slovech třešňová čapka se mi vybavila (shodovalo se to s líčením, s její legendou jezdkyně-amazky zdobenými peřím, které hrdě nosila) její potřestěnost, jež ji po mém soudu paradoxně obestírala zvláštním kouzlem, přičemž skutečnost že se chovala totiž že se mohla chovat trochu bláznivě byla sama o sobě jakousi výsadou příslušející nejen jejímu postavení danému majetkem, ale rovněž jejímu věku, neboť ještěliže říci o ještě mladé ženě, že je potřestěná, jak jsem to několikrát slyšel od strýce Karla, vzbuzovalo pohrdání nebo shovívavý soucit, ve spojení se slovem stařena nabývalo podle mne slovo potřestěná jakési důstojnosti a tajemnosti a halilo ji rovněž do onoho oblaku temné moci, který je všechny obklopoval: poněkud fantastické, poněkud neuvěřitelné, v ústraní jejich královské samoty, té přísné vznešenosti kontrastující s jejich tělesnou křehkostí a té výjimečné výsady, jejímiž byly držitelkami, neboť se o nich říkalo, že už brzy zemřou, to všechno — až po to neobratné líčení — se spojilo, aby jim dodalo bájný a mytický vzhled bytostí polybujících se mezi lidským, zvířecím a nadpřirozeným, zasedajících jako nějaký rozhodčí sbor složený z tvorů (soudců či podsvětních božstev), kteří třímají klíč ke světu vzácnému svou nedostupností

zasmáním nějakým záchvěvem rozhořčení nebo strachu představa jak hradují temné a ponuré ve spleti větví, jako na té orleanistické karikatuře otištěné v učebnici Historie která znázorňuje v podobě stromu rodokmen královské rodiny jejíž příslušníci poskakují ve větvích jako ptáci s diamantovými korunami na lidských hlavách se zrudnými bourbonskými nosy (či spíš zobany): ony, jejich prázdné, kulaté, věčně uplakané oči za závojičkem mezi rychle mrkajícími věky zmodralými či spíš začernalými ne lícidlem, ale věkem, podobnými svraštělým blánkám, které kloužou po nehybných zornicích plazů, jejich tmavé lesklé klobouky s peřím proktnuté dlouhými špičatými jehlicemi, ostrými jako zobáky, pářáty heraldických orlů, až po jejich temné šperky s temným třpytem, jejichž jméno (šagát) připomíná husí kejkání, až po ty stuhy, ty psí obojky zakrývající jejich vrásčité krky, ty strohé šlechtické tituly, které mi jako dítěti připadaly neodmyslitelné od starých zežloutlých děl, od litostivých hlasů, stejně jako jejich jména označující pevnosti, květiny, staré hradby, jména barbarská a směšná, jako by nějaké rozmarné a ponuré božstvo odsoudilo někdější nájezdníky s těžkými meči, v železných brněních, aby donekonečna ožívali v těch stařeckých ublížených stínech opřených o ebenové hole a zahalených do krepžoržetu v tom tichu bylo slyšet kulhavý krok staré služky jak prochází prázdným domem klepe na dveře salónu otvírá je vsune dovnitř svou hlavu Medusy vykřikne hlasem rázným hněvivým a jakoby rovněž ublíženým nějaké drsně znějící středověké jméno — Amalrik, Willum, Gouarbia — provázené titulem paní generálové nebo markýzy, pak ustoupí vpustí v oblaku skvělých vzpomínek v němž se mňhají obrazy germánských baronů halaparten italských měst gardění některý z těch beztvarych baláků kožešin a látek jaké člověk vidá bloudit v lázeňských parocích zaměstnané odvary zábaly a zařívacími obtužemi a strohě usedaly do slavnostních křesel pod obrazy ve zlacených rámech, tragické, politováníhodné, a v našich

shromáždění ne v pravém slova smyslu mumii, protože téměř všechny, jako babička, byly spíš silné, tělnaté, ne-li obtlouštělé, nýbrž pivorně splasklých stínů (látky, těla) čekajících na smrt nebo snad už mrtvých, podobných (s jejich litostivými hlasy, s tvářemi propadlými pod ozdobami z černých lesklých nerostů, s jejich klobouky s třípytivými chocholkami, s jejich třípytivými náhrdelníky, s prsty plnými prstenů) téměř rozměklým zákuskům, které polykaly, s výrazem stále stejně zarmouceným, vytrvale smutečným a přihlouplým, na zamodralých rtech jim utpívalo trochu moučkového cukru a občas se míhl stěží zahlédnutý jazyk, našedlý, chuchvalcovitý a jakoby lepavý jako jazyky hmyzožravců, nenasytných, nehybných a přesných, lapajících mouchy a mravence

jakkýsi chápavý orgán, který jsem viděl na kolenou vedle babičky, ona na svém klekátku s rukama podepřenými o karmínové opěradlo, já na koberec, a zářící kněžův ornát vyšitý dracouny, květinami, odlesky svíce si pohrávaly měkce svítily na planoucích mystických rostlinách, a vedle mě ta stará uvadlá tvář, ubohá, natažená dopředu, se zavřenými očima, s pootvřenými ústy, z nichž necudně přecínal silný, drsně bradavitý jazyk, který, ačkoliv měla stále sklopená víčka, se natahoval ještě víc dopředu po bílé oplatce jak po bombónu a ona ji mrštně pozřela s křečovitým výrazem utrpení a labužnického blaha: když se kněz obrátil, rozepjal paže, snažil jsem se zahlédnout, co má vpředu napsáno, pak se opět otočil zády a opět jsem viděl jen růže. Ale ty tolik nevoněly. Začínal jsem: byly tu také nějaké árony, či jak se jmenují, které rostou ve vodě, velké doširoka rozevřené, bílé kornouty zavínuté do sebe, ty povadlejší lemované žlutě se zkroutenými a roztrženými okraji . . .

bujně záplavy květin vystřelujících svůj žlutý, topový, jakoby sametový jazýček, pyl šafránové barvy, který mi zůstal na prstech, když jsem se jich dotkl, ale ani ty tolik nevoněly: byl v tom cítit pepř, i ty dvě vázy na krbu v salónu byly plné růží, dva rohy hojnosti zdo-

bené zase malovanými květinami vyrůstající z ocasů labuti s porcelánovým peřím plujících na porcelánových vlnách se zlatou krajkou pěny, v níž jsem zahlédl zmnožený tančící odraz dvou svíček, přičemž jsem neviděl samotné svíčky kromě té napravo, když kněz občas podošel od knihy, která byla otevřená, takže jsem viděl taky stránky zdobené zlačenými kapitálami mezi namalovanými růžemi, pak se vrátil a napolo odvrácen rozepjal paže, totiž s lokty přitisknutými k tělu, rozevřel jen ruce a předloktí v naškrobených krajkových rukávech, připomínaje tak chodící reklamy, které jsem předtím viděl, muže uvězněné mezi dvěma deskami, na nichž inzerovala nějaká restaurace, takže se zdálo, že mu ruce rostou z brácha. Krátké a neohébné jako ruce dřevěných loutek, utpřed se zdvíhaly ty růže nebo spíš prorůstaly propletaly se dva šlahouny popínavé růže vytvářející osmičky s tmilými hroty jako ostružiní vzpomněl jsem si jak jsem do něj jednou spadl a ona polekaná vyprávěla o jednom rodinném příteli který zemřel ve třech dnech na tetanus z pouhého píchnutí když stříhal na zahradě své . . .

skvrny krve rozstříknuté na vyšíváním kříží mezi temnými rovněž špičatými listky které obtačely zkrížené pruhy vytvářejíce jakýsi věnec kolem rudého srdce a otud se pnuly napravo a nalevo po vodorovném rameni jako po podpěře loubí jak se říká těm popínavým pompónky čajovky červené chumáče občas přebujelé nepochybně v důsledku nějaké koketerie fantazie návrháře na slézovém podkladu méhavě lesklého ornátu očí sledují řady jemných pohyblivých odlesků lomících se v tónech jedné barvy drobné rýžky v nichž se na látce za sebou rozprostírají nehybné vlny viděné z útesu dole byl ornát zlatě olemován pod tím trochu vykulovala komže sutana a ještě níže velké vyšlétné černé boty šlapající po koberci gírlandy růží viděl jsem jak se hýbou jak ke mně otáčejí své konečky ale znovu jsem nespíchl přechít co bylo napsáno vpředu na kříži tři nebo čtyři rovněž hrotitá spárovitě rozeklaná gotická propletená písmena zřejmě INRI nebo

to zkržené P a X XPIETIE a co to tam ještě bylo za řecké slovo bůh symbolizovaný nakreslenou rybou už se obracel zády na okamžik jsem zahlédl plamínek jedné svíčky téměř vodorovně nakloněný zřejmě rozvířil vzduch když se otácel na místě vír pak opět zmizel za nehybnou zmrzlí fialových vln skvrny krve lístky na okamžik jsem spatřil nebo spíš zahlédl také maminčinu tvář na poštá-řích mezi krajkovým rukávem a okrajem postele v troj-úhelníku vymezená pokrčenou rukou čelem z vykláda-ného dřeva v nohách postele a její pravou postranicí vr-chol tvořil jakýsi čínský klobouk totiž ebenová kulička na mahagonovém kužetu který se směrem dolů rozšiřoval k ebenovému kruhu znovu mahagon a eben opět a opět dolní hrana rozvěvené ruky se lehce dotýká černé kuličky a hned pod ní se na bílé ploše vyšívány polštářů od-ráží její oblíček s ostrými rysy ale celkově otupělý ostrý nos a nahoře po stranách dvě zářící černé oči pak se všechno vrátilo na své místo a také její tvář zmizela zatímco mířil opět ke knize blede šeríkové rýžky se vlni-ly zleva doprava pak jsem je měl znovu právě proti sobě kapky Jeho krve říkal jaká legenda skanuvši na bleďá kvítka podél cesty která se změnila na, očima sleduje jak se proplétají nahoru procházejí překříženým věncem srd-cem a ještě výš až k tomu kulatému bombónku k té šedé luně vyhozené uprostřed jeho lebky uvažoval jsem jak často musí chodit k, pak už jsem ji neviděl náhle sklomil hlavu jako státy právě zabrán v jakési tajemné počínání které jsem neviděl (třeba ji zrovna držel krvavou v rukou jako ten biskup mučedník který s ní uběhl Ach řekla ať je to deset nebo padesát metrů v tomhle stavu je hlavní aby se nehnal bezhlavě) a tam nad jeho levým ramenem teď jsem ho uviděl jeho totiž tu obrovskou zvětšeninu kterou dala udělat a pověsit na pravou stěnu souběžnou s po-stelí takže jí stačilo lehce pootočit hlavu když ho chtěla vidět jeho krádkou bradku sépiové barvy světle sépiové oči zjevně modré pod hustým obočím a jeho sépiové vlasy rozdělené uprostřed pěšinkou jeho smělý trochu

posměšný bezstarostný výraz těla uříznuté kousek pod rameny a obklopené měkkou září světle sépiový podklad postupně vybledající až do běla takže vypadal jako by se beztížně vznášel a usmíval jako nějaké zjevení obklopené světelnou září na tapetách se vzorkem květinových ko-šičků podobný jakémusi božstvu s hedvábnými a vlnitý-mi vlasy a vousy s tím smělym ironickým věcně optimis-tickým úsměvem který si uchoval i po smrti v elegantním sépiovém saku s dandyovsky úzkými klopami se svou elegantní světle kaštanovou bradkou a porcelánově mod-rým pohledem tak jak ho viděla před dvaceti lety a jak ho zřejmě nikdy nepřestala vidět stále přítomný nezapo-menutelný netělesný obraz se svatozáří mlhy plující těmi roky jejich nekonečných zásnub kdy už pro ni existoval jen v této nehmatatelné a vzdušné podobě jako by (ty zásnuby) čínsi předjímaly to co jí čekalo po oslňujícím a krátkém období kdy ho zřejmě měla skutečně pro sebe totiž že potom stejně jako předtím nebude mít nic jiné-ho než tuhle zároveň vášnivou a odevzdané klidnou jistotu že existuje někde kam za ním ona jednoho dne přijde v jakémsi jiném rajsčím a poněkud orientálním světě kdysi v Edenu v zahradě s nepředstavitelnými rostli-nami znějící šuměním kolébaných pařem podobných těm které vídala na známkách pohlednic jež jí poslal a které obvykle měly na zadní straně v části vyhrazené sdělení jen pouhý podpis pod jménem města a datem například:

Colombo 7/8/08

Jindřich

a na přední straně (když si — v té době mladá dívka — přečetla jméno města datum a podpis a když pohlednici obrátila, seděly přitom s babičkou proti sobě a před nimi jejich malé šálky čokolády uvážené podle španělského receptu, tak husté (kladla na srdce služebnictvu), že v ní stříbrná lžička stála rovně a nenakláněla se na bok ani nedotýkala okraje šálku — nebo zase v létě (pohlednice